

Pelkosenniemen kunnan talouden tasapainottamissuunnitelma

Kunnanhallitus 01.12.2025

205/02.02.00/2025

Päätösesitys Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen talouden tasapainottamissuunnitelman.

Päätös

Käsittely

Perustelut

Pelkosenniemen kunnan taloudellinen tilanne on heikentynyt viimeisen kahden vuoden aikana. Vuoden 2024 tilinpäätös oli 68 000 € alijäämäinen. Vuodelle 2025 kunta pyrki talousarviossa lähelle nollatulosta, mutta talousarviomuutosten jälkeen kunnan tulos on arvioitu noin 200 000 € alijäämäiseksi.

Kunnanhallituksen asettama talous- ja organisaatiotyöryhmä on kesän lopulta alkaen tehnyt tälle asetettua työtä muodostaakseen näkemyksen kunnan sekä taloudellisesta tilanteesta että organisaatiosta. Työryhmä hyödynsi työssään FCG:tä, jonka talouden yksityiskohtainen analyysi ja painelaskelma osoittivat, että kunnan tulee sopeuttaa toimintaansa n. 400 000 € verran seuraavien vuosien aikana. Mikäli näin ei tehdä, kunnan toimintakate heikkenee nopeasti ja alijäämä kasvaa, mikä todennäköisesti lopulta johtaisi entistä rajumpiin toimenpiteisiin, mm. veronkorotuksiin, joita nyt valituilla keinoilla pyritään välttämään.

Kunnan tavoitteena on, että kunnan talous on tasapainossa vuoteen 2028 mennessä. Kaikki toimialat ovat esittäneet omat suunnitelmansa tasapainottamisen toteuttamiseksi vuoden 2026 talousarvioon.

Yleishallinnon osalta säästöjä haetaan kokousten määrän vähentämisestä. Johdon tukipalvelujen osalta säästöjä haetaan mm. talous- ja hallintopäällikön osa-aikaistamisen jatkamisesta ja asiointipisteen aukioloaikojen kaventamisesta. Hyvinvointipalveluissa säästöjä haetaan niin varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta kuin vapaa-ajan palveluistakin. Säästöt kohdistuvat niin materiaaleihin, ostopalveluihin kuin määräaikaistamisiin. Elinvoimapaikatuissa säästöjä muiden toimialojen tapaan laajalti, mm. elinkeinokoordinaattorin määräaikaisten toimen jatkamatta jättämisellä ja kirpputorin toiminnan jatkoa tarkastelemalla. Teknisissä palveluissa säästöt syntyvät erityisesti ostopalveluiden ja kesätyöntekijöiden vähentämisellä.

Nämä reilun 300 000 euron sopeuttamistoimet vuodelle 2026 tarkoittavat sitä, että vuoden 2026 talousarviota ollaan valmistelemassa noin 100 000 euroa alijäämäisenä. Tämä alijäämä on tarkoitus kääntää nollatulokseen tai lähelle sitä vuodelle 2027. Tähän pääsemiseksi, kunnassa on aloitettu syksyllä yhteistoimintaneuvottelut, joihin liittyvä neuvotteluesitys on kunnanjohtajan toimesta annettu toimialajohtajille, rehtorille, varhaiskasvatuspäällikölle, talous- ja hallintopäällikölle, maankäyttöinsinöörille sekä rakennustarkastajalle. Neuvotteluissa käsitellään kunnan organisaation uudelleenjärjestelyä, jonka tavoitteena on selkeyttää toimialarakennetta, johtosuhteita ja tehtäväkokonaisuuksia sekä parantaa toiminnan tehokkuutta ja palveluiden järjestämistä.

Neuvotteluissa arvioidaan eri toimialojen ja vastuualueiden rakenteellisia muutoksia, virkojen ja tehtävänkuvien muutoksia, mahdollisia virkojen lakkauttamisia ja uusien perustamisia sekä henkilöstön sijoittumista uusiin tehtäviin tai yksiköihin. Nämä toimenpiteet pyritään toteuttamaan vuoden 2026 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana ja niiden vaikutukset näkyvät täysimääräisesti vuodesta 2027 eteenpäin.

Sopeuttamistoimet aiheuttavat väistämättä heikennyksiä kunnan toimintoihin ja palveluihin, eivätkä ne täten ole ongelmattomia. Ne voivat koskea vaihtelevin vaikutuksin kunnan kaikkia palveluita, mutta näitä vaikutuksia pyritään parhaalla mahdollisella tavalla sekä ennakoimaan että viestimään.

Valmistelija	vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.